

www.oljan.fo

Jan Müller

07 - 03 - 2012

Alsamt fleiri føroyingar velja frálandavinnuna

Alsamt fleiri og fleiri føroyingar velja sær arbeiði í olju- og frálandavinnuni. Hóast vit eingi neyv hagtøl hava, so er greitt, at talið á teimum, sum velja sær eina ella aðra av mongu arbeiðsuppgávunum í altjóða olju- og frálandavinnu er støðugt vaksandi. Hetta bæði tí at arbeiðsmøguleikarnir í Føroyum eru minkandi og arbeiðsloysið veksur, men eisini tí at talan er um sera væl lønt og væl skipað störv, har tú í mongum førum kann búgva í Føroyum, tó at títt dagliga arbeiði er í útlandinum. Fyrr mannaðu føroyingar mong av farmaskipunum hjá eitt nú stórum donskum reiðaríum. Tað gera teir enn, men sohvørt olju- og frávinan er ment ymsa staðni í heiminum, hefur tað eisini fingið nógvar føroyingar at leita sær arbeiði í hesum vinnum. 1100 limir Hóast vanlig sáttmálaviðurskifti, makrelur ol. vóru á skránni á aðalfundinum hjá Føroya Skipara- og Navigatørfelag í Havn í desember mánað, so áttu olju- og frálandavinnan eisini sín lut á fundinum. Teir umleið 50 limirnir, sum møttu, høvdu nevnliga høvi at hoyra Ben Arabo, stjóra í Atlantic Petroleum greiða frá um felagið og tess virksemi og annars útlitini í hesi vinnu. Eftir fundin hitti oljan.fo Eyðstein Djurhuus, sum varð afturvaldur til formann sjeýnda árið á rað. Í dag hefur felagið umleið 1100 limir, harav sáttmálar eru fyri helvtina og helvtin so eru hvílandi limir. Okkurt bendir á, at alsamt fleiri av limunum velja sær frálandavinnuna sum arbeiðspláss. Eyðstein staðfestir, at mynsturið er so smátt við at broytast, soleiðis, at tað minkar við limum, sum arbeiða í fiskiskipaflotanum, meðan tað veksur við teimum, sum arbeiða í farmaskipa- og frálandafлотanum. Hetta kemst m.a. av, at tað eru norsk reiðarí, ið eru skrásett í Føroyum og sum burturav hava føroyska manning, og síðani eru føroysk reiðarí, ið hava fingið fleiri nýggj skip, sum í stóran mun verða mannað við føroyingum. Nógvir limir sigla eisini við standbyskipum og chasebátum, sum eru gomul fiskiskip, ið hava vaktaruppgávur. Felagið hefur

so sáttmála við teir, sum sigla við skipum, ið eru skrásett her, meðan fleiri av teimum, sum sigla við útlendskum skipum, eru hvílandi limir. Higartil hevur felagið so mælt føroyingum, sum sigla við útlendskum skipum til at søkja sær limaskap, har hesi skip eru skrásett. Men okkurt bendir á, at gongdin nú er við at broytast og at man er noyddur at umhugsa ta støðuna sigur Eyðstein Djurhuus. Altjóða flutningsfelagsskapurin, sum felagið er limur í, sær helst, at sjómenn eru limir í felag í sínum heimlandi, tí tað tænar teimum best. Tað er væl hugsandi, at vit fara at taka tann táttin upp, hvussu vit kunnu gera meira fyri hesar menn, so teir kunnu vera virknir limir hjá okkum, soleiðis at tað kann vera ein fyrimunir fyri teir, sigur formaðurin, sum vísir á, at tað í dag eru stórir trupulleikar á skattaøkinum, og oftani eru ógreiðar reglur fyri, hvat er galdandi, tá tú siglur í fráländavinnuni. Tí er tað ein av uppgávuunum hjá felagnum at fáa meira skipað viðurskifti fyri føroyingar, sum eru í fráländavinnuni. Fráländavinnan dregur Tað er í dag sera stórir áhugi hjá nýklæktum skiparum og navigatørum at royna seg í fráländavinnuni, tí lønarlagið er gott og her er fokus á kompetansu og førleikar. Tey stóru reiðaríini gera eisini nógv fyri at førleikamenna fólkinum, so tey alla tíðina eru up to date. Eg havi eisini eina kenslu av, at nógvir føroyingar eru í hesi vinnu, tí teimum dáma hetta arbeiði væl. Serliga hjá norsku reiðaríunum, sum hava sínar røtur í fiskivinnuni og eru farin upp í fráländavinnuna, har hóskar virkismentanin væl til føroyingar. Eisini kann sigast, at hesi reiðaríini eru ikki so stór og ikki so yvirstýrd sum nógv av stóru farmaskipareiðaríunum. Eyðstein metir annars, at tað í dag eru einir 1300 føroyskir skiparar og navigatørar, sum arbeiða heima og úti. Av hesum eru kanska einir 300 í fráländavinnuni og av teimum hava einir 100 sáttmála í Føroyum. Hesir arbeiða nógvum staðni í heiminum og á ymsum arbeiðsplássum, so sum fráländaskipum, pallum og FPSO skipum. Og alsamt fleiri royna at finna sær hýru í hesi vinnuni. Útbúgvingar og skeið Sjalvur heldur Eyðstein, at vit í Føroyum eiga at málrætta okkara útbúgvingar til virkisøki, har tað er størstur áhugi fyri at fara til arbeiðis, og har frægastu inntøkumøguleikarnir eru. Sum eitt dømi nevnr hann, at tað hevði verið gott, um føroyskir navigatørar høvdu kunnað tikið DP Simulatorskeið, sum snúgva seg um at stýra fráländaskipum og pallum, í Føroyum. Hesi eru við tíðini vorðin ein avgjørd treyt fyri at kunna arbeiða í hesi vinnu, og í dag eru føroyingar noyddir til at fara av landinum at taka hesi skeið. Tað hevði hjálpt væl, um hesi skeið høvdu verið boðin fram í Føroyum. Eisini eiga vit at umhugsa, um ikki trygdarmiðstøð her á landi skuldi farið og bjóðað fram trygdarskeið, sum eru serliga egnað og ætlað til oljuvinnuna. Hesi skeið høvdu tá kunnað verið eitt virðismikið atgongumerkið til sjómenn, sum ætla sær arbeiði í olju- og fráländavinnuni. Slík høvdu eisini kunnað verið ein góður inntøkumøguleiki hjá føroyska samfelagnum. Tá hevði sloppist undan at fara av landinum at taka tey. Tað kostar at ferðast og tekur tíð. Eyðstein heldur tað tí eisini vera so upplagt, at føroyingar royna at útbúgva fólk til fráländavinnuna. Kapping um arbeiðsmegina At hesi hava góðar sømdir hevði so eisini kunnað skundað undir at nýtímansgjørt føroyska fiskivinnu, skal hon klára seg í kappingini um fólkinum, tí fráländavinnan kann sum er bjóða betri og tryggari setanar- og

arbeiðsviðurskitti, skipaða tritio og eftirútbúgving. Nogvir reiðarar uppliva í dag stórt trýst frá frálavinnuni í kappingini at fáa tað frægasta fólk. Sjálvt tá móguleiki er at fáa tjans við skipum, sum fiska væl, velja mangir heldur frálavinnuna av øðrum orsøkum eitt nú ymsu fyrimununum, so sum at bjóða fólk skeið og eftirútbúgving, soleiðis at man alla tíðina er gieraður til at kunna varðveita sítt arbeiði. Eyðstein upplýsir, at Skipara- og Navigatørfelagið og Maskinmeistarafelagið hava tosað saman um ta froyisku oljuframtíðina. Fáa vit eina veruliga oljuvinnu í Føroyum, har vit skulu til at útbyggja og framleiða, so verður tørvur á einum yrkisfelag fyri fólk, sum eitt nú fara at arbeiða á pallum, so ætlanin er at kanna móguleikan fyri at stovna eitt felag fyri fólk, sum í framtíðini kunnu koma at arbeiða á pallum í froyiskum øki. Aftur her ber til at hyggja at, hvussu tey hava skipað seg í Noregi. Myndir - Frá aðalfundinum í Føroya Skipara- og Navigatørfelag nakað herfyri. Myndir oljan.fo/Jan Müller